

Про напрями діяльності НСКУ за червень 2015 р. – листопад 2016 р.

*Виступ голови Національної спілки краєзнавців України Олександра Реєнта,
на пленумі Правління Національної спілки краєзнавців України
(25 листопада 2016 р., НПУ ім. М.П. Драгоманова)*

Минулий пленум Правління Національної спілки краєзнавців України відбувся в Харківському національному університеті ім. В.Н. Каразіна 27 травня 2015 року – року двох великих ювілеїв – 100-річчя від дня народження Героя України, академіка Петра Тронька і 90-річчя НСКУ. Зважаючи на це, більшість заходів, які проводила Спілка протягом червня–грудня 2015 р., були присвячені саме цим датам. Крім того, представники Спілки долучилися до реалізації низки заходів на вшанування пам'яті Героя України Петра Тронька – науково-краєзнавчої експедиції «Пам'ятні місця Слобожанщини Героя України, академіка Петра Тронька», декількох книжкових і документальних виставок, встановлення пам'ятних дошок, перейменування вулиць на честь Петра Тронька (у Києві та Харкові) та ін.

У другій половині 2015 р. відбулося вручення нагород – премій, заснованих Національною спілкою краєзнавців – імені Петра Тронька, Михайла Сікорського та Дмитра Яворницького.

Серед іншого, мова йде про вручення Премії імені академіка Петра Тронька за 2015 р. (13 липня 2015 р.), тобто у рік 100-річчя від дня народження Героя України, яка вже традиційно присуджується щорічно з 2013 року окремим краєзнавцям за вагомий внесок у справу вивчення, дослідження і популяризації історико-культурних і природних багатств рідного краю.

13 жовтня 2015 р. в актовій залі Переяслав-Хмельницького державного педагогічного університету ім. Григорія Сковороди відбувся четвертий Всеукраїнський історико-культурологічний форум «Сікорські читання», співзасновником якого є Національна спілка краєзнавців України. Стало вже доброю традицією проводити цей захід у день народження великого музейника, Героя України Михайла Сікорського. Основною подією урочистої частини форуму стало третє за ліком вручення Премії імені Михайла Сікорського

за 2015 р. Національної спілки краєзнавців України – за вагомий внесок у дослідження і збереження культурної спадщини України та розвиток музейної справи.

Цього ж дня відбулося засідання Президії правління НСКУ.

10 листопада 2015 р. Національна спілка краєзнавців України урочисто, за участю членів Президії правління НСКУ, відомих істориків, діячів культури та науки, працівників музеїв і бібліотек Києва, відзначила Премією імені Дмитра Яворницького активістів краєзнавчого руху. Цей захід було приурочено до 160-річчя з дня народження Д. Яворницького.

Грошову винагороду цих трьох премій за 2015 р., за рішенням Президії правління НСКУ, перераховано Збройним Силам України.

Спілка співпрацює з Українським інститутом національної пам'яті щодо питання перейменувань.

Зокрема, 2 липня 2015 р. у залі засідань НСКУ відбувся «круглий стіл» на тему: «Топонімічна політика в Києві: виклики часу, проблеми наукового забезпечення», ініційований Київською міською організацією НСКУ.

9 грудня 2015 р. представники НСКУ брали участь у парламентських слуханнях «Правове забезпечення реформи освіти в Україні».

У 2016 р. відбулося декілька засідань Президії правління НСКУ. Перше з них цього року відбулося 10 лютого 2016 р. У ході цього засідання присутні були проінформовані про діяльність НСКУ в попередньому 2015 році. Варто зазначити, що за 2015 рік до Національної спілки краєзнавців України вступило 134 краєзнавці.

16–18 травня 2016 р. Національна спілка краєзнавців України, продовжуючи багаторічну традицію, спільно із Миколаївською обласною організацією НСКУ, провела науково-краєзнавчу експедицію «Краєзнавство в збереженні історико-культурного та природного середовища Миколаївщини», приурочивши її до 25-річчя



діяльності обласної організації НСКУ, та чергове засідання Президії правління НСКУ за участю голів правлінь обласних організацій. Метою подорожі було дослідження окремих об'єктів історико-культурної та природної спадщини Миколаївської області з врахуванням їх туристично-краєзнавчого потенціалу, встановлення стану збереження та визначення пріоритетних завдань щодо вирішення питань охорони історико-культурних пам'яток та екологічних проблем краю. Учасники ознайомилися із історико-культурними та природними пам'ятками Первомайська, Миколаєва, Ольвії, Очакова, с. Мигії Первомайського р-ну, с. Трикратового та с. Актового Вознесенського р-ну Миколаївської обл.

Липень 2016 р. вже традиційно пройшов під знаком вшанування пам'яті Героя України Петра Тронька. Так, 12 липня 2016 року на Байковому цвинтарі відбулося покладання квітів на його могилу та урочисте вручення краєзнавчої премії імені академіка НАН України, Героя України П.Т. Тронька.

13 липня 2016 року в Національному музеї народної архітектури та побуту України, на території експозиції «Українське село 60–70-х рр. ХХ ст.», відбулося урочисте відкриття будинку-музею академіка Петра Тимофійовича Тронька (1915–2011), в якому взяли участь представники керівних органів НСКУ.

Наступне засідання Президії правління НСКУ за участю голів регіональних організацій відбулося 11 жовтня 2016 р. Розглядалися такі питання: про проведення пленуму Правління НСКУ та підготовку до з'їзду НСКУ, про підготовку XIV Всеукраїнської наукової історико-краєзнавчої конференції «Українське краєзнавство в соціокультурному просторі: історичні ретроспекції та виклики сучасності», про відзначення краєзнавців Премією імені Героя України Михайла Сікорського НСКУ 2016 р., про відзначення краєзнавців Премією імені Дмитра Яворницького НСКУ 2016 р., про затвердження оновленого складу редакційної колегії наукового журналу «Краєзнавство» та ін.

18 жовтня 2016 року, в ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди» відбувся V Всеукраїнський історико-культурологічний форум «Сікорські читання», співорганізатором якого є Національна спілка краєзнавців України. У рамках урочистої частини заходу в актовій залі ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний

педагогічний університет імені Григорія Сковороди» відбулося вручення Премії імені Героя України Михайла Сікорського Національної спілки краєзнавців України. Ця подія привернула свою увагу цілу низку всеукраїнських та регіональних інтернет-ЗМІ.

Незважаючи на всі труднощі, перш за все фінансового характеру, регулярно виходять чергові випуски журналу «Краєзнавство», кожен номер якого викликає неабияке зацікавлення дослідницької спільноти.

Фактично завершено підготовку до друку збірників «Національна спілка краєзнавців України в інформаційному просторі України» (2008–2015) та «Літопис Національної спілки краєзнавців України (2008–2015)».

Сьогодні, ми вже у 14-ий раз проводимо Всеукраїнську наукову історико-краєзнавчу конференцію в якій закономірно беруть участь краєзнавці, історики, науковці з усієї України. Цього разу додатковим предметом обговорення стали дві ювілейні дати – 160-річчя від дня народження Івана Франка та 150-річчя від дня народження Михайла Грушевського.

На 2017 р. (3–5 липня) заплановано проведення такого непересічного та масштабного заходу як Український музейний форум, до складу ініціативної групи входить й Національна спілка краєзнавців України.

На даний момент НСКУ (центральне і обласне керівництво) має сконцентрувати всі зусилля на підготовку до чергового VI з'їзду, запланованого на початок 2017 р. Це питання обговорювалося вже на двох засіданнях Президії правління (у травні та жовтні 2016 р.). Нагадую, що 23 січня 2017 р. спливає 5-річний термін повноважень Правління, Президії правління, Голови, заступників голови, відповідального секретаря, Ревізійної комісії Національної спілки краєзнавців України. У зв'язку з цим, на початку наступного року буде проведено черговий VI з'їзд НСКУ з необхідністю обрання нових керівних органів Спілки.

Звертаю Вашу увагу на те, що після проведення сьогоднішнього Пленуму Київська міська та обласні організації мають провести засідання правлінь для скликання чергових або позачергових конференцій, на яких обиратимуть визначену Правлінням НСКУ персональну кількість делегатів на з'їзд НСКУ. Що особливо важливо – організації мають надіслати звіти про роботу за п'ять останніх років.